

HAQANI HASS

Időszámítás

aztán elkezdődött a kút
és attól a naptól fogva
az árnyékoknak szárnya van
hogy lássák mások álmait

aztán elkezdődött az út
és azt mondták
az éjjelnek adott asszony
annak az elveszett időnek
a gyermekét szüli meg

aztán elkezdődött a halál
a halastóba ölte magát
hogy emlékeztessen minket
a tó némaságára

TURGUT UYAR

Megálló az égre nézéshez

Mi ketten örülhetünk együtt megörülhetünk nézzünk az égre
E megbújó cukornád közül
Babafogak napok és gaz közül
Fogd mentsd meg folyvást elhasználódó szemem
Fogd félénk félős folyvást kereső kezem
Hagyd ki ezeket a házakat ezeket a házakat is ezeket is
Nézzünk az égre

Megérkezünk valami megállóhoz nézzünk az égre
Szólunk hogy leszállnánk megáll a busz leszállunk
Jó ez a sötétség így ügyes volt Isten
Aludjon mindenki jó így ez tetszik
A tolvajok rendőrök éhesek jóllakottak mind aludjanak
Mindenki aludjon csak téged nem hagylak és még én nem alszom
Míg mindenki más nincs mi vagyunk mi ne aludjunk
Úgyis részegek vagyunk úgyis csókolózunk az utcákon
Hagyj most nézzünk az égre

Ezekben a kezeidben mi van nem tudom nézzünk az égre
Hogy így erősödöm és növök ahogy fogom
Ezek a régi szemeid mintha magányos lenne mint fák
Nézem hogy vizeim melegedjenek melegednek
Fogtalak elhoztalak erre a nagyszabású helyre
Számptalan ablakod volt egyenként becsuktam őket
Hogy felém fordulj egyenként becsuktam őket
Jön a busz felszállunk és továbbmegyünk
Olyan helyet válassz ahonnan nem térünk vissza másképp nem lehet
Elég a kezed és a kezem emlékezzünk rá legyen elég
Fogtalak félretettelek magamnak ne állj meg emlékeztess magad
Ne állj meg emlékeztess magad
Ne állj meg nézzünk az égre

ENGIN TURGUT

A gránátalma öröme

Ha én távoli földekre vezető cím volnék,
Az anyák esős szívébe költöznék.
Ha én kék hangú utca volnék,
Elkeverednék a tengerre tartó sirályokkal.
Ha én kifinomult lelkű nyári kert volnék,
Kismadarak színeivel vetekednék.
Ha én álmokkal teli hosszú vonat volnék,
Elrejtőznék gyerekkorom kocsijában.
Ha én faszívű komphajó volnék,
Betérnék a cifra szavak kikötőjébe.
Ha én bánatos álmú évszak volnék,
Egy sértett arcú emlék lelkébe ivódnék.
Ha én a barátság meleg kertje volnék,
Minden fán júniusi virágokat nyitnék.
Ha én jól beáztatott lélegzet volnék,
Elhallgattatnám a fölényeskedést, és az egekbe emelkednék.
Ha én egy éppen csak megkezdett levél volnék,
Nem férnék bele a levedlett magányosok borítékjába.
Ha én egy füge melletti verssor volnék,
Megpihennék a barna macskák szemeiben.
Ha én egy izgatott vers háza volnék,
A csevegőszobában szerelmesen raknám keresztbe lábaim.
Ha én egy kölcsönvett álom értelme volnék,
Hajnalig fenn maradnék a hamvas dervis rózsamintás kabátjában.

ELÇIN SEVGI SUÇIN

Jelek

a hangod szeretnék lenni,
körbejárni nyelvedet,
ismerjenek szád költői virágjaként.

mint magok a szívemben, dagad
és moccan a föld húsomban.
mintha virágot nyitna a sarki fa:
ajkaiméval egyezik ágai színe.

egy fekete-fehér kabátba
burkolóztunk ketten egész télen,
ő a gyökereit, én magamat készítettem fel,
mint egy forradalomra, csendben, elszántan.

március első napjai voltak, előbb a madarak,
aztán a macskák szerelmi sikolyai, felébredtünk,
ereinkben zöld reszketés,
nyújtóztunk, nyújtózott a föld is velünk.

előbb a sáfrányok földtépő hangjai,
aztán a cseresznyefa első virágai
és a szívemről rózsát tépő kezed –
valami versszerű történt, megjött a tavasz.

így mesélték a biciklire szálló gyerekek.

GÖKHAN ARSLAN

Éber reggelek

fáraszt a vas, fáraszt a beton, fáraszt a kánon
fáraszt az állatból folyó vér, a fa törött ága,
a part fémes bőre, az erdő megkeményedett húsa,
fárasztanak a boltok, fárasztanak a kábelek, a szagok,
a lealacsonyítások, általánosítások, ideiglenességek
fáraszt a rozsda, fáraszt a gyász, fáraszt a sok

ezek a prózai városok, allegorikus házak
ez a tollból formázott ősrégi gyász
az izmos világ, a szögletes világ, a világ, a világ
a mindig három lépéssel előrébb futók, a futás közben hallgatók,
a hang töri a hangot, az ember mindent
a törés csontban hagyott lassú roppanása
fárasztanak a változatlan tárgyak, a keret nélküli fal
az asztalhoz közeledők, a hátukat vakarók, a kacérkodók
a pasák akik a sírjukhoz viszik saját festményüket

fárasztanak a funkcionális szájak, a hordozható testek
felcsatolható orrok, ragasztott ajkak, alkalmazkodó lábak
fáraszt a függöny, fáraszt a puccs, totál elfáradtam
fáraszt az óra időtlensége, a lelkiismeret némasága
fáraszt a por, fáraszt a szó, a szó avíttysága
elfáradtam saját magamtól, tőle és tőlük
azoktól, kik szívüket mint vak bicskát a farzsebükben szállítják

fáraszt az ember hübrisze, egy ló árnyékába bújtam
ne mindjárt, ne nemsokára, húsz év múlva ébresszetek fel

HILAL KARAHAN

Halál az Égei-tengeren

1/
Körmeivel simogat a halál
a Szirat-hídon haladnak a gumicsónakok
a remények a tűz óceánjába folynak.

A világ, aminek zúgása
immár nem hallatszik, lassan
hullámszik a függöny mögött.

2/
Ahogy hajnalodik
a partot érő menekültgyerekek
begurulnak a szív legközepébe

Látja a vak, hallja a süket Európa
ha elérnek kapujához
400 ezer menekültet fogad be,
önkéntes fogpiszkálókat
a kapitalizmus fogaskerekei közé.

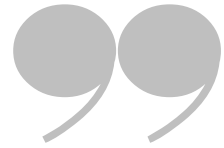
Étlen, szomjan, de megmaradnak
ó, ha átjutnak az Égei hullámain,
a görög rendőrök gumibotján,
a magyar drótkerítésen, a macedón síneken
ó, ha eléri Európát.

3/
Lerázta konyharuháját a Közel-Kelet
menny és pokol
az emberek lába alatt:

Mindenki a szíve kalitkájában él
és sebein keresztül néz a világra.

4/ Prezentáció:

„Ezrek reménytelenségét szimbolizálja a kisgyerek tragédiája:
a családjával Európába igyekvő szír gyermek megfulladt, testét
a török partokon vetette ki a víz.”

Nem, én már az elején mondtam neked
Ha te mondtad volna, az más
Miután mondtam te
Felhívtad őt mintha nem mondtam volna
Mintha ő hívott volna fel engem és mondta volna
Aztán mindenki mást is felhívtál
Mintha nem mondtam volna az elején

Aztán ő felhívott engem
És mikor mondta hogy ő nem mondott ilyet
Én meg mondtam hogy már az elején mit mondtam
Megtöröltem a szemüvegemet az ujjammal
És felvettem a telefont neked

Mikor pofátlansággal találkozom
Az ujjammal törölöm meg a szemüvegem
Ez az új tikkem

NURULLAH GENÇ

Áruld el, endívia

Repülnek-e ki sasok egy romból
Szerelmem átkel-e hidakon
Hogy lehetsz ilyen szép, nem tudom
Hordozod a földkerekségre örök magvaidd
Míg engem az apadó víz tart fogva
Markomba fogom csókolom a homokot
Míg egy sötét lyukból néz az élet
Kik hívják ki ezt a káprázatot
Áruld el, endívia

Hogy lehetsz ennyire gazella futása
Hogy lehetsz ennyire megtett utak
Hogy lehetsz ennyire oda a Naptól
Hogy lehetsz ennyire a vadon szökőkútja

Nem vagyok szél, nem érek virágokhoz
Nem vagyok fekete ujjú ember
Szempillám széléről lecsúsznak a csillagok
Nem tudhatod, az álom éjszakáin
A színeket életem desztillált
könyvei ölelik magukhoz

Nem vagyok semmibe fújó hóhér
Az északnyugati szélnek adtam lábaim
Áruld el nekem, ki fogja üstökénél a halált
Melyik halott nem tudja merre megy
Te voltál-e az a fénylő, az a tiltott, az a szívtipró
Áruld el, endívia

Hogy lehetsz ennyire felhők nevetése
Hogy lehetsz ennyire fűrj hangja
Hogy lehetsz ennyire közel az ablakhoz
Hogy lehetsz ennyire mennydörgés

Nem vagyok hajóskapitány, nem értek a hajókhoz
Egy titkos óceán árapálya
Morajlást sodor partjaimra
Nem vagyok világítótorony

Előbb távozz e hűtlen országból
Aztán dőlj le egy pusztán, légy hangtalan
Hagyd a darvakat, hogy feletted szálljanak
Gondold át, a hangok miért találják meg egymást
A beszéd kinek az ereiben a vér
Az üdvözlet, mely tőled veszi betűit
Melyik kor tüze bensőmben
Áruld el, endívia

Hogy lehetsz ennyire a lélek építménye
Hogy lehetsz ennyire őrült szerelem
Hogy lehetsz ennyire az élet lámpása
Hogy lehetsz ennyire gyöngydarab

Én nem vagyok félelem az átjárók között
Nem vagyok az ablak robbanása
Az árnyékokat arcukról ismerem
Egy kép néha becsap egy festőt
Egy tárgy egy hordárt
Én még mindig nem őrlött emlékeimben
Hanem a malomban hiszek
Kitől jött ez a mély becsapás
Ez a távolság, ez a brokát
Áruld el, endívia

Hogy lehetsz ennyire tiszta szó
Hogy lehetsz ennyire egy csomag költészet
Hogy lehetsz ennyire egy titokzatos gyertya
Hogy lehetsz ennyire álmok kertje

Én nem vagyok egy karaván rejtélye
Nem tartok az út kanyarjaitól
Kezeim világítanak a félhomályban
Házam bújócskák között

Nevedet említeni mint télen hógolyó
Csak forog szívemben, hegygé dagad
Nyáron leégés a bőrön álmaid
Őszi lelkemet várja egy nomád sátor
Áruld el, endívia

Hogy lehetsz ennyire a szeretet szótagja
Hogy lehetsz ennyire míves álom
Hogy lehetsz ennyire a boldogság kora
Hogy lehetsz ennyire történelem előtti

SZÖLLŐSSY BALÁZS fordításai